

[>] Hij wilde altijd nog eens kerkmuziek componeren. Henny Vrienten, voormalig zanger van Doe Maar en componist van film- en popmuziek, heeft dat inmiddels gedaan. Zondag 14 september klinkt in de Janskerk in Utrecht de liturgische muziek die Vrienten speciaal voor de oecumenische studentengemeente EUG componeerde. “Ik heb dienstbare muziek willen schrijven.”

[[foto Mark Kohn

Popmuzikant Henny Vrienten:

“Er zit een hang naar stilte en retraite in me”

> *Waarom ooit nog eens kerkmuziek?*

“Dat moet je vooral vaktechnisch zien. Ik heb veel filmmuziek geschreven, popmuziek, musical, ballet. Kerkmuziek is iets totaal anders; dat had ik nog nooit gedaan. Ik hou van sommige gecomponeerde missen, bijvoorbeeld requiemmissen of werk van Arvo Pärt. De bezinning en bezinking in die muziek spreken me aan. Zou ik dat ook kunnen maken, vroeg ik me af. Dat is het makkelijke antwoord.”

> *En het moeilijke antwoord?*

“Dat heeft met mijn katholieke opvoeding te maken. Ik heb op een seminarie gezeten, bij de Witte Paters in Kaatsheuvel. Dat ging automatisch; als oudste zoon moest je naar het seminarie. Dat heeft mij cultureel gevormd. Ik heb nooit een connectie met het geloof gekregen, maar wel met de liturgie. Zeker toen mijn hormonen gingen opspelen, wist ik dat ik niet in die wereld moest zijn. Ik ben popmuzikant geworden. Maar er zit ook nog steeds een hang naar stilte en retraite in me.”

> *Hoe staat u nu tegenover het geloof?*

“Ik zeg weleens dat ik cultureel katholiek ben. Ik hou van kathedralen, glas-in-loodramen, de geur van wierook. Dat is cultuur, geen geloofsovertuiging. Ik ben een overtuigd ongelovige. Maar zolang geloof

wegblijft van de macht, heb ik niks tegen religie. Ik zie ook de goede dingen van het geloof – voor andere mensen, niet voor mezelf. Toen mijn vader overleed, ben ik naar zo’n avondwake gegaan. Ik was redelijk ontroostbaar. Ik dacht: als jullie in de kerk een functie hebben, troost me dan nú. Maar toen stond daar zo’n pastoor met de meest lege prietpraat. Dat is niks voor mij.”

> *Is het niet moeilijk om muziek te maken op teksten waar u niet achter staat?*

“Nee hoor, ook voor filmmuziek leef ik me in in teksten van een ander. Bovendien voel ik door mijn katholieke opvoeding de sfeer goed aan. Ik heb de teksten vaak gelezen, ook hardop, om het ritme te proeven. De tekst moet het werk doen. Er zijn psalmen bij van Lloyd Haft, die lopen heel goed. Maar ik kreeg ook teksten die a-metrisch zijn – heel interessant; daardoor word je als componist behoed voor Frans Bauer-achtige melodieën.”

> *Kerkmuziek moet zingbaar zijn. Lastig?*

“Ik heb de eerste eenvoudige melodieën voor de gemeente bestemd en alle tegenpartijen en complexere gedeelten voor het koor. Ik ben in de Janskerk wezen kijken: ik weet hoelang een toon er blijft

hangen. Ik heb de noten elkaar laten opvolgen in een soort golfbeweging. Het resultaat is naarbinnen gekeerde muziek, behalve misschien het Gloria. Het heeft natuurlijk de adem van kerkmuziek in zich. Wat ik wilde, is rust.”

> *Wat moet de muziek bij anderen oproepen?*

“Dan verval ik al gauw in gevaarlijk sentimentele begrippen als saamhorigheid, bezinning, contemplatie – dat allemaal. Maar ik hou er niet van om met muziek iemand een bepaalde weg op te sturen. Ik heb dienstbare muziek willen schrijven, dienstbaar aan een ideaal dat niet het mijne is.”

> *Hoe verhoudt zich deze muziek tot uw andere werk?*

“Zoals ik al zei: het is iets totaal anders. Daarom wilde ik het ook graag maken. Voor mijzelf was het louterend om los van alle wetten van commercie en techniek te werken. Het is fantastisch om te weten dat dit live gezongen zal worden, in een grote kerk. En dat het wat betekent in het leven van de mensen die het zingen. Dat maakt het componeren van deze muziek tot iets heel anders dan het maken van een plaatje.”

www.muziekindejanskerk.nl

[<]